

Ахматова Анна Андріївна (Горенко; * 11 [\(23\) червня 1889](#), [Одеса](#) — † [5 березня 1966](#)) — російська [поетеса](#), родом з [України](#), представниця [акмеїзму](#).
Лауреат міжнародної літературної премії «Етна-Таорміна» ([Італія](#), [1962](#)).
Почесний доктор літератури [Оксфордського університету](#) ([Велика Британія](#)).

Життєпис

Народилася в родині відставного флотського інженера-механіка Андрія Горенка.

[1890](#) — родина переїхала з Одеси до [Царського Села](#), де Анна навчалась в Царськосільській [гімназії](#) в [1900–1905](#) роках.

[1906–1907](#) — навчалась у Фундуклеївській жіночій гімназії ([Київ](#)), по закінченню якої продовжила навчання на Київських вищих жіночих курсах та Вищих історико-літературних курсах Раєва в [Петербурзі](#).

Перший [вірш](#) опублікувала у віці 11 років у [журналі](#) «Аполлон». Через батькову заборону підписувати поезії власним прізвищем, узяла прізвище «Ахмат» прабабці по материнській лінії.

[1910](#) — одружилась з російським поетом [Миколою Гумільовим](#). Того ж року відвідала [Париж](#), потім — [Італію](#). Дебютувала в літературі збіркою поезій «Вечір», проте славу їй принесла книга «Чотки» ([1914](#)).

[1912](#) — в родині Гумільова і Ахматової народився син [Лев](#) — майбутній [історик](#).

[Жовтневу революцію більшовиків](#) Ахматова не прийняла, але Росію не покинула. [1921](#) року був розстріляний її чоловік Микола Гумільов, на той час вони були вже розлучені, звинувачений у контрреволюційній змові, а пізніше був тричі ув'язнений її син. Трагедії особистого життя поетеси не зупиняли її активної творчої діяльності. У [20-ті](#) роки Анна Ахматова посіла чільне місце в російській поезії: її як дослідницю цікавили життя та творчість [Олександра Пушкіна](#), якому присвятила, зокрема, [есе](#) «Загибель Пушкіна».

Починаючи з [1922](#) року [збірки](#) Анни Ахматової піддавались жорсткій [цензурній](#) правці — і з [1923](#) до [1934](#) року вона практично не друкувалась. Збірки її [віршів](#), що вийшли в період між [1922](#) та [1966](#) роками, аж ніяк не можна в повній мірі назвати авторськими.

У вересні 1940 року керуючий справами ЦК ВКП(б) Д. В. Крупин надіслав доповідну записку [А. Жданову](#) з вимогою вилучити збірку віршів поетеси за 1912–1940 рр., видану «Советским писателем».

[1946](#) року поетеса зазнала нищівної критики з боку лідерів тоталітарного радянського режиму (відома постанова про ленінградські журнали А. Жданова). 4 вересня її та [Михайла Зощенка](#) виключають із спілки радянських письменників. Позбавлена можливості друкуватися, а отже мати засоби для існування, Ахматова займалася перекладами класичної китайської, індійської, західноєвропейської поезії. Кінцем жовтня 1940 секретаріат ЦК ВКП(б) видав постанову «Про збірку віршів А.Ахматової „Из шести книг“» — критика «грубої помилки» працівників видавництва «Советский писатель» та

політредактора Головліта, які припустили видання «ідеологічно шкідливих, релігійно-містичних віршів Ахматової»; пропонувалося з користування книгу вилучити.

[1962](#) — побачила світ її 22-річна праця — «Поема без героя».

Основні збірки поезій Ахматової: «Подорожник», «Анно Доміні», «Біг часу», «Реквієм».

[1962](#) — була номінована на [Нобелівську премію з літератури](#).

[1964](#) — в Італії отримала премію «Етна-Таорміна», а [1965](#) року — диплом почесного доктора Оксфордського університету. Церемонія пройшла особливо урочисто. Вперше в історії Оксфордського університету англійці порушили традицію: не Анна Ахматова сходила по мармурових сходах, а ректор спускався до неї.

Останній публічний виступ Анни Ахматової відбувся у Великому театрі (Москва) на урочистому вечорі, присвяченому Данте.

Восени [1965](#) року перенесла 4-й інфаркт, а 5 березня [1966](#) року померла в підмосковному кардіологічному санаторії.

Похована на [Комаровському кладовищі](#) під Ленінградом.

Мати поетеси — Інна Еразівна Стогова похована в селі [Слобідка-Шелехівська](#) ([Хмельницька область](#), Україна), де відкрито [літературно-меморіальний музей Анни Ахматової](#)^[1].

Творчість

- любовна і рефлексивна [лірика](#) (збірки «Чотки», «Біла зграя», «Подорожник», «Анно Доміні»)
- лірико-епічні [поєми](#) («Поема без героя», «Реквієм пам'яті жертв сталінських репресій»)
- вірші про війну
- переклади поезії (у тому числі [Івана Франка](#)).

Характерними рисами творчості Ахматової можна назвати вірність моральним засадам буття, тонке розуміння психології почуття, осмислення трагедій ХХ сторіччя, що пов'язане з особистими переживаннями, тяжіння до класичного стилю поетичної мови.

Її ранні вірші були пройняті індивідуалістичними, занепадницькими мотивами. Пізніше написала ряд патріотичних віршів, цикли поезій: «Іва» (1940), «Ташкентські вірші» (1942–1944), «Слава миру» (1950).

Значна частина її творчості присвячена Україні. Зокрема — це поетичний цикл «Київський зошит», збірка «Вечір». У 1958 році А. Ахматова переклала на російську мову збірку поезій [Івана Франка](#) «Зів'яле листя».